

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Propunerea legislativă urmărește corectarea unor situații prin care rezultatul aplicării calculului rezultat din metoda d'Hondt ar fi inechitabil.

Repartizarea și atribuirea mandatelor de deputat și de senator se fac în două etape, respectând parțial metoda D'Hondt: la nivelul fiecărei circumscripții electorale și la nivel național.

La nivelul circumscripției electorale, biroul electoral stabilește, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, coeficientul electoral al circumscripției, prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toate listele de candidați ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și pentru candidații independenți la numărul de deputați, respectiv de senatori, ce urmează să fie aleși în acea circumscripție; coeficientul electoral este numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din această împărțire.

Fiecărei liste i se repartizează atâtea mandate de câte ori coeficientul electoral al circumscripției electorale se include în voturile valabil exprimate pentru acea listă. Atribuirea mandatelor se face de biroul electoral de circumscripție, în ordinea înscrierii candidaților pe listă.

Voturile neutilizate sau inferioare coeficientului electoral, obținute de listele de candidați, precum și mandatele ce nu au putut fi atribuite de biroul electoral de circumscripție se comunică de acesta Biroului Electoral Central, pentru a fi repartizate centralizat.

Biroul Electoral Central însumează, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, voturile neutilizate și pe cele inferioare coeficientului electoral de circumscripție din toate circumscripțiile electorale, pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care întrunește condiția prevăzută la alin. (2); numărul voturilor astfel obținute de fiecare partid politic, alianță politică și alianță electorală se împarte la 1, 2, 3, 4 etc., făcându-se atâtea operații de împărțire câte mandate nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripțiilor electorale; valoarea zecimală a câtului obținut din aceste împărțiri se va trunchia după a 15-a zecimală, fără rotunjire; câturile rezultate din împărțire, indiferent de lista din care provin, se clasifică în ordine descrescătoare, până la concurența numărului de mandate neatribuite; cel mai mic dintre aceste câaturi constituie coeficientul electoral național, pentru senatori și, separat, pentru deputați; fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice sau alianțe electorale i se repartizează atâtea mandate de deputați sau, după caz, de senatori, de câte ori coeficientul electoral național se cuprinde în numărul total al voturilor valabil exprimate pentru partidul politic, alianța politică sau alianța electorală respectivă, rezultat din însumarea națională a voturilor neutilizate și a celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

Desfășurarea mandatelor repartizate pe circumscripții electorale se face de Biroul Electoral Central, după cum urmează:

- a) pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, cărora le-au revenit mandate potrivit art. 94, alin. (7), se împarte numărul voturilor neutilizate și al celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție, din fiecare circumscripție electorală, la numărul total al voturilor valabil exprimate pentru acel partid politic, acea alianță politică sau alianță electorală avut în vedere la repartizarea mandatelor naționale; rezultatul astfel obținut pentru fiecare circumscripție se înmulțește cu numărul de mandate convenite partidului, alianței politice, alianței electorale sau

organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale; datele obținute se ordonează descrescător la nivelul țării și, separat, descrescător în cadrul fiecărei circumscripții; în circumscripțiile în care două sau mai multe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în urma calculelor făcute, nu pot fi departajate în vederea determinării repartitorului circumscripției respective, departajarea pentru ordonarea descrescătoare se va face având în vedere întâi numărul voturilor rămase neutilizate în respectiva circumscripție, apoi numărul de voturi valabil exprimate în cadrul circumscripției, apoi numărul voturilor valabil exprimate la nivel național, iar, în final, dacă niciunul din criteriile anterioare nu duce la departajare, prin tragere la sorți, organizată de Biroul Electoral Central; pentru fiecare circumscripție se iau în calcul primele partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în limita mandatelor ce au rămas de repartizat în circumscripția respectivă; ultimul număr din această operațiune reprezintă repartitorul acelei circumscripții; în continuare, se procedează la repartizarea mandatelor pe circumscripții în ordinea partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și a circumscripțiilor din lista ordonată pe țară, astfel: primul număr din lista ordonată la nivel național se împarte la repartitorul circumscripției de la care provine, rezultând numărul de mandate ce îi revin în circumscripția respectivă; în continuare se procedează identic cu numerele următoare din lista ordonată la nivel național; în situația în care s-a epuizat numărul de mandate convenite unui partid politic, unei alianțe politice, unei alianțe electorale sau unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale ori dintr-o circumscripție electorală, operațiunea se continuă fără acestea; dacă numărul din lista ordonată la nivel național este mai mic decât repartitorul de circumscripție, se acordă un mandat;

b) în cazul în care nu este posibilă acordarea mandatelor în ordinea ce rezultă din aplicarea prevederilor lit. a), Biroul Electoral Central are în vedere circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cel mai mare număr de candidați sau un candidat, cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă și astfel au rămas mandate neindividualizate pe circumscripții, circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cele mai multe voturi neutilizate ori cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

În practica electorală am avut situații în care diferența dintre primele două partide, ca număr de voturi valabil exprimate, era de sub 2% și 3%, însă, prin sistemul repartizării la nivel național, un partid a primit de 4 ori mai multe mandate decât celălalt¹. În concret, la alegerile parlamentare din anul 2016 din județul Alba, la Camera Deputaților, numărul total al voturilor valabil exprimate a fost de **121 148**, Partidul Național Liberal a obținut un număr de **44 921** voturi iar Partidul Social Democrat a obținut **43 241** voturi. Coeficientul electoral al circumscripției (partea întreagă rezultată din împărțirea numărului total al voturilor valabil exprimate la numărul de mandate care revine circumscripției, conform Anexei 1 la Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare) este de **22660 voturi**. Astfel, în etapa 1, Partidul Național Liberal a primit **1 mandat** iar Partidul Social Democrat a primit **1 mandat**. Numărul mandatelor neatribuite la nivelul circumscripției a fost de **3** iar numărul voturilor rămase a fost **67 980**. Numărul voturilor neutilizate și inferioare coeficientului electoral al Partidului Național Liberal a fost de **22 261** iar a Partidului Social Democrat de **20 581**. În ciuda numărului apropiat de voturi rămase între cele două partide, în etapa a II-a, PNL-ului i s-au repartizat încă **3 mandate** iar PSD-ului **0**.

¹ A se vedea: http://parlamentare2016.bec.ro/wp-content/uploads/2016/12/2_RF.pdf și http://parlamentare2016.bec.ro/wp-content/uploads/2016/12/18/1_anexa_ANEXA18_134952.pdf;

În acest sens, propun amendarea, din rațiuni de echitate, a Legii nr. 208/2015 cu o normă care să prevadă ca, dacă diferența dintre voturile valabil exprimate obținute de primele două partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, la nivelul unei circumscripții electorale, este mai mică de 3%, Biroul Electoral Central să repartizeze mandatele partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care are cel mai mare număr de candidați sau un candidat cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă nu, partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care are cele mai multe voturi neutilizate ori cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

În numele inițiatorilor,

Ioan Dîrzu

Deputat

